

og Ret paa Færøerne. Færingerne vil, at endnu som i fordums Tid bør enhver Afgørelse, truffet paa Lagtinget eller efter Lagtingets Bestemmelse, ved Magt at stande. Færingerne har ikke glemt, at deres Lagtingsbeslutninger i Tiden forud for 1816 har Kongerne sanktioneret og respekteret Aarhundreder igennem. Jeg har derfor fuld Tillid til, at dette høje Ting vil sanktionere foreliggende Lagtingsbeslutning af 1918, denne Beslutning, dette Forslag, der gaar ud paa at give Lagtinget af 1854 noget af den Selvbestemmelsesret tilbage, som Færingerne tabte ved deres urgamle Lagtings Ophevelse i 1816.

Justitsministeren (Zahle): Den nuværende Ordning med Hensyn til Færøernes Lagting er fra Midten af forrige Aarhundrede, og det er kun naturligt, at der, efter at saa mange Aar er forløbet, og efter at Tiden har medført en saa overordentlig stor Udvikling i de offentlige Forhold og i Repræsentationsforholdene for Befolkningen, er et levende Ønske paa Færøerne om at faa foretaget Ændringer i Lagtingsloven. I 1918 vedtog Lagtinget derfor et Forslag, som tilsigtede at gennemføre en saadan Ændring, og med det samme vedtog Lagtinget Lov om Indkomstskat og de to Lovforslag, som senere staaar efter hinanden paa Dagsordenen. Da disse Forslag i hvert Fald for mig har en vis Sammenhæng, havde jeg ønsket at underkaste dem en fælles Behandling, nu skal vi foreløbig holde os til Forslaget til Lagtingslov. Jeg mener, at der i det Forslag, som er vedtaget af Lagtinget, er adskilligt, som det vilde være naturligt og rigtigt at imødekomme fra den danske Stats Side, derved at Rigsdagen ophøjede det til Lov, men der er andre Bestemmelser, som jeg med større eller mindre Bestemthed maa modsætte mig, og det er Aarsagen til, at jeg ikke har kunnet fremme Forslaget i den foreliggende Skikkelse ved at fremsætte det for Rigsdagen.

Jeg skal først nævne, at § 3 foreskriver: „Lagtinget er ukrænkeligt; hvem der antaster dets Sikkerhed og Frihed, hvem der udsteder eller adlyder nogen dertil sigtende Befaling, gør sig skyldig i Højforræderi.“ Og § 10 lyder saaledes: „Ingen Lagtingsmand kan, saa længe Tinget

er samlet, tiltales eller underkastes Fængsling af nogen Art uden Tingets Samtykke, medmindre han er grebet paa fersk Gerning. For sine Ytringer paa Lagtinget har han kun Ansvar overfor dette.“ Disse Bestemmelser vilde sikkert, hvis de blev ophøjet til Lov, være uden synderlig praktisk Betydning, og derfor kunde man maaske stille sig ret imødekommende overfor et saadant Ønske, men de er dog Udtryk for at give Lagtinget en lovgivende Forsamlings Attributioner i disse Henseender, og Lagtinget er ikke nogen lovgivende Forsamling og har ikke været det, i lange Tider i hvert Tilfælde. Det nytter ikke at gaa tilbage i Historien, da der paa Færøerne kun levede nogle faa Tusinde Mennesker, man maa holde sig til Forholdene, som de foreligger nu, og det er sikkert ikke Meningen fra den danske Stats og Rigsdags Side at gøre Lagtinget til en lovgivende Forsamling. Det er mine Indvendinger mod disse to Paragraffer.

I § 4 foreslaas følgende: „Lagtinget kan nedsætte Kommissioner af sine Medlemmer til at undersøge almen vigtige Sager. Saadanne Kommissioner er berettigede til at fordrø skriftlige eller mundtlige Oplysninger saavel af private Borgere som offentlige Myndigheder“. Udgangspunktet for dette Forslag er jo ikke vanskeligt at finde, det er klart nok, at det er noget, som har sin Rod i, hvad der nylig er sket i dette Ting, men jeg maa derom sige, at saadanne Kommissioner bør altid kun nedsættes af en Repræsentation, naar denne har den faste Villie at underkaste det paagældende Spørgsmaal en virkelig objektiv og saglig Undersøgelse. Hvis en repræsentativ Forsamling, som har en saadan Beføjelse, nogen Sinde gaar ud over denne Grænse og nedsætter en Kommission, f. Eks. for at komme politiske Modstandere til Livs eller med andre Formaal end det at underkaste det paagældende Spørgsmaal en saglig og objektiv Undersøgelse, saa vil den paagældende Repræsentation uvægerlig lide betydelig paa sin Reputation og Anseelse ved et saadant Skridt. Men jo mindre Forholdene er, desto lettere kan det ske, at personlig eller politisk Hadefuldhed løber af med en eller anden repræsentativ Forsamling, thi jo snævrere og mindre Forholdene er, desto mere personlig hadsk vil ogsaa den poli-